

Stichting Vrijwilligersgroep Kooi van Pen Jaarverslag 2018

De Stichting Vrijwilligersgroep Kooi van Pen had 30 vrijwilligers in 2018 met allemaal heel verschillende achtergronden én werkervaringen, maar ze hebben allemaal dezelfde passie en gedrevenheid om iedere keer weer klaar te staan om de bijna 135 jarige eendenkooi te behouden als cultureel erfgoed. De groep pakt steeds grotere klussen aan en vraagt daardoor om steeds meer professionalisering. Daardoor wordt er steeds meer in groepjes gewerkt, die hun 'eigen' taak of opdracht hebben en zodoende vrij zelfstandig kunnen werken.

Het jaar 2018 stond bij de vrijwilligers in het teken van energie. Het koffiedrinken 's ochtends vroeg met een kaarsje is gezellig, maar om met een kaarsje of een zaklamp naar je gereedschap te zoeken blijft behelpen. Daarom is er door de vrijwilligers dit jaar veel werk gestoken in de aanleg van duurzame zonnepanelen, zodat er licht kan branden in de materiaal- en gereedschaphokken en accu's van gereedschap opgeladen kunnen worden. Dankzij de financiële steun van de Lionsclub Steenwijk, de Armvoogdijen Scheerwolde en Muggenbeet, de installateur van de zonnepanelen BespaarPartner, vrijwillige bijdrages bij rondleidingen en veel inspanning van de vrijwilligers is dat gelukt.

In december konden de zonnepanelen worden geplaatst en tijdens de donkere dagen rondom kerst kan het licht aan in de eendenkooi.

Naast dit speciale project zijn er meer grote projecten geweest die afgerond zijn dit jaar, zoals de totaal vernieuwde vangpijp 'De Kromme' die in januari opgeleverd is. Verder is na maanden schuren, lassen en veel verfen door één van de vrijwilligers de tweede punter totaal gerenoveerd. Versierd met twee grote stickers met het logo van de stichting kon de punter begin dit jaar terug naar de Kooi van Pen.

Ook het maken van het nieuwe makkehok was een grote klus. Er ging heel wat timmerwerk, baggeren, aanleg beschoeiing en het plaatsen van veel gaas in zitten om het makkehok zowel boven als onder water 'roofdier' vrij te krijgen. In mei kon het sein 'veilig' worden gegeven en in juni konden de eerste twee eenden 'proef zwemmen'. Vervolgens kwam in juli een grote groep eenden het makkehok bewonen. Deze eenden waren beschikbaar gesteld door Vogelopvang 'De Fùgelhelling' uit Ureterp. De eenden in het makkehok trokken dit najaar regelmatig 'vreemde eenden' aan. Daar waren de vrijwilligers heel blij mee. Er is weer 'gesnater' in de kooi!

De werkzaamheden om de Oude kolk te renoveren vorderden dit jaar ook gestaag. De aanleg van beschoeiing is weer een stuk verder, er is gebaggerd en kades zijn afgevlakt.

Daarnaast is in de Oude kolk één van de vangpijpen bijna helemaal opnieuw opgebouwd. Op oude foto's was te zien dat deze vangpijp voor een groot deel uit houten schermen bestond met een deur aan het einde van de vangpijp. Deze vorm heeft de vangpijp nu ook weer gekregen en op het plaatsen van een blindscherm en wat afrondende werkzaamheden na is deze vangpijp klaar. De voorbereidingen voor het vernieuwen van de volgende vangpijp zijn alweer gestart.

De timmermannen waren dit jaar goed bezig. Na het makkehok kwam de renovatie van de brug 'De Koote' aan de beurt en is deze totaal vernieuwd. Daarnaast zijn uit veiligheidsoverwegingen bijna alle bruggen van leuning voorzien en waar nodig van nieuw gaas voorzien.

De botenloods bij de loswal bij de weg was ook aan een renovatie toe. Na veel denkwerk en overleg dit jaar konden de vrijwilligers in november ook daar mee aan de slag. Er zijn ondertussen al grote stappen gemaakt en de nieuwe beschoeiing in het botenhuis is al bijna klaar.

Naast de renovatiewerkzaamheden gaat het normale onderhoud gewoon door. Zo is er weer gezaagd, gemaaid, rietmatten en vangpijpen schoongemaakt, eendenkorven gevlochten, korven geplaatst en opgeruimd, gebaggerd en vaarten opgesnoeid en schoongemaakt. In het kader van veilig werken zijn alle machines dit jaar weer door Staatsbosbeheer gekeurd.

Voor het riet van de rietmatten zijn we in maart weer naar Ossenzijl geweest om hier riet in veldbossen te verwerken. Helaas was de kwaliteit van het riet zo slecht dat het te kort was om te verwerken in de rietmatten. Gelukkig kon de partij geruild worden tegen lang riet van de firma Mulder uit Wetering. De 'levensduur' van de rietmatten is afhankelijk waar ze staan en kwaliteit ca 7 tot 10 jaar. Per jaar moet er dan ook ca 200 meter aan rietmatten worden vervangen. Dat is dit jaar ook weer gebeurd, inclusief constructies als deuren en 'gluurhokjes'.

Het KooiUus was afgelopen jaar weer dé plek voor de vrijwilligers om bij te komen, bij te praten of om een droog 'pak' te halen na een onfortuinlijke duik in het water of wegzakken in de kragge. Twee keer per jaar wordt het KooiUus grondig schoongemaakt, dit jaar kreeg de buitenkant een nieuwe verflaag en werden de dakgoten gerepareerd.

Naast het werk 'achter de schermen' in de eendenkooi is er ook veel achter de computer schermen gewerkt. Het werkplan voor 2018 met het bijbehorende schema -hoe intensief de werkzaamheden zijn- is weer gemaakt. Daarnaast is de inventarisatie van alle materialen verwerkt en ook het financiële jaarverslag en begroting 2018 van de stichting opgesteld. De afstemming met vier medewerkers van Staatsbosbeheer met betrekking vrijwilligers, werkzaamheden, inzet materialen, gereedschap, veilig werken en bijscholing verloopt ook voor een groot deel via de digitale weg.

Formulier vervolgstelling 2018

Vrijwilligerskleding Staatsbosbeheer

Tien jaar na de laatste kledingbestelling kunt u nieuwe vrijwilligerskleding bestellen.

- Voor een aanvraagformulier kunt u kiezen uit de volgende manen:
  - 01. man Jack O'Fl
  - 02. man Pieter O'Fl
  - 03. man Pieter O'Fl
- Neemt een maat op (zie tabel hiernaast) en vermeld bij het bestellen de maatmaat.
- Staat het adres 'Streekt of Provincie' (ook kunt u de kleur aangeven).
- Vol alle gegevens in en vult het formulier in bij een moment van Staatsbosbeheer. Deze zorgt voor overdracht en de laatste verwerking van uw bestelling.

Ondersteuning inleveren, of formulieren waarop meer artikelen worden besteld dan toegestaan, kunnen we helaas niet in behandeling nemen.

Naam: _____

Adres: _____

Postcode: _____

Woonplaats: _____

Telefoonnummer: _____

De website en de Facebook pagina van de Kooi van Pen worden door de stichting onderhouden. Beide worden goed bezocht. De website heeft vanaf 2016 in totaal 5800 bezoekers gehad, waarvan 2400 bezoekers in 2018. De Facebook-pagina wordt door 343 mensen gevolgd, waarvan 49% binnen een straal van 15 km rondom de eendenkooi woont. Het doel om bekendheid en draagvlak te krijgen in de streek voor het werk in de Kooi van Pen wordt hiermee zeker gehaald.

Er is dit jaar veel geïnvesteerd in bijscholing van de vrijwilligers. In het kader van 'veilig werken' konden de vrijwilligers vanuit Staatsbosbeheer verschillende 'Arbo veiligheidstrainingen' volgen. Zo hebben twee personen de cursus 'Hulpverlening Geïsoleerde Arbeid' (HGA-Veldhulpverlening) gevolgd. Vier personen hebben de cursus 'Basis Bosmaaien 1' gevolgd en vijf personen de cursus 'Basis Motorkettingzagen 1'. Daarnaast hebben de drie vlechters vanuit de stichting hun techniek en vaardigheden verbeterd tijdens verschillende workshops bij de 'Vlechtschool' in Noordwolde.

Voor de saamhorigheid in de vrijwilligersgroep wordt er één keer per jaar iets georganiseerd samen met de partners. Dit jaar is de groep bij één van de vrijwilligers thuis op bezoek geweest in Swifterband. Daar kregen ze een rondleiding over het akkerbouwbedrijf waar ze tekst en uitleg kregen over het maken van etherische olie van oregano en andere gewassen. Vervolgens ging de rondleiding verder met een trekkerrit over het terrein naar de windmolens, waar ze een kijkje konden nemen in de enorme voet van één van de molens. Na een gezellige lunch in één van de grote schuren van het bedrijf vertrok de groep naar 'Natuurpark Leystad' met een rondrit over het terrein en mochten ze het voeren van de visotters meemaken. De dag eindigde met een heerlijk diner bij Schokkerhaven aan de boorden van het Ketelmeer.

Tussen de werkzaamheden door zorgden de vrijwilligers zelf dat er regelmatig wat lekkers bij de 'schaft' werd geregeld, zoals (eigen gemaakte) taarten, koeken, worsten en zelf gerookte forel.

Dit jaar werden de vrijwilligers extra 'verwend' bij de Sinterklaasviering met lekkere hapjes en drankjes. Het jaar 2018 is zoals gebruikelijk afgesloten met een heerlijke snertmaaltijd.

Voor promotie van vrijwilligerswerk in de eendenkooi hebben we in augustus met een kraam op de jaarmarkt van Scheerwolde/ Wetering gestaan. Naast informatie over vrijwilligerswerk in de eendenkooi en een grabbelton voor de kleintjes werd er ook een demonstratie eendekorven vlechten gegeven. Helaas was er weinig publiek bij de jaarmarkt, maar bij de kraam van de Kooi van Pen was er altijd genoeg te doen.

Voor de 'Open dagen' voor buurtgenoten en belangstellenden was er weer ontzettend veel belangstelling. Alle rondleidingen zaten overvol. De vrijwilligers hebben dan ook in drie rondleidingen ca. 170 personen het resultaat van hun werkzaamheden in de eendenkooi laten zien.

De reacties na afloop van de rondleidingen waren zoals ieder jaar weer heel lovend en het werd dan ook erg gewaardeerd door de mensen uit de streek én ver daar buiten, dat ze een kijkje mochten nemen achter de schermen van de Kooi van Pen.

Aan het eind van iedere rondleiding wordt er altijd gezamenlijk van een drankje met een hapje genoten, zoals o.a. van een kruidenbitter, het 'Penneutje', die door velen erg gewild is. Voor de flessen van deze kruidenbitter is dit jaar dan ook vanuit de stichting een speciaal etiket gemaakt.

De eendenkooi is gesloten voor publiek, maar af en toe is het mogelijk om in overleg met Staatsbosbeheer een speciale rondleiding te krijgen. Dit jaar zijn er twee groepen geweest met in totaal ca 55 personen. Dit was een delegatie van 'hoofdsponsor' Foreco uit Dalfsen en de leden van de IVN afdeling Noordwest Overijssel.

Het geven van lezingen over de Kooi van Pen is ook erg gewild. Dit jaar zijn er door de vrijwilligers aan drie groepen lezingen gegeven aan in totaal 180 personen, zoals de Vrouwenvereniging in Steenwijkerwold, de Ouderenbond KBO-PCOB in Steenwijk en aan de vrijwilligers van Staatsbosbeheer uit de regio IJssel-Vecht in Ossenzijl. De lezingen hadden het thema 'natuur in de kooi' met na afloop een natuurquiz, waar de aanwezigen hun kennis over de natuur en de eendenkooi konden testen.

Financieel zijn er in 2018 grote én kleine sponsors geweest. Er hebben zes bedrijven in 'natura' gesponsord, zoals levering van hout, verf, riet, eenden, eendenvoer en het kosteloos gebruik van materialen zoals kranen, drijvend materiaal, als vloten en pontonnen e.d. Verder zijn er subsidies van drie instellingen ontvangen en is er korting gegeven door vier bedrijven op het leveren van producten. Hiernaast zijn er veel giften door buurtbewoners en belangstellenden geweest bij de rondleidingen en Open Dagen, waarmee o.a. een bijdrage is geleverd aan de aanschaf van de zonnepanelen.

Dit jaar had de stichting 14 donateurs, die hun jaarlijkse bijdrage leverden en verder was de inbreng van Staatsbosbeheer De Weerribben uiteraard onmisbaar!

Het was een jaar waar de hele vrijwilligersgroep zich weer van haar beste kant heeft laten zien. Iedereen zette zich op zijn/haar eigen manier en tempo in tijdens de werkzaamheden, met alle ervaring en kennis die ze hebben om zo samen de Kooi van Pen te onderhouden én te behouden als cultureel erfgoed.

Samen maakten we van 2018 een schitterend jaar, op naar 2019!

Erica Zwanenburg
voorzitter Stichting Vrijwilligersgroep Kooi van Pen

